

Kutsenõukogude 2024. aasta kevadhooaja infotund

13. märts 2024

Tiia Randma, Ave Ungro, Maris Saarsalu
Moderaator Maaja-Katrin Kerem

Mis lood on täna kavas?

- **Oskuste ja kutsesüsteemi arendustegevused** - Tiia Randma
- **Eesti oskuste ja ametite infosüsteem** - Ave Ungro
- **Kutsesüsteem – mis tehtud, mis teoksil?** – Maris Saarsalu
- **OSKA 2024. aasta uurimisteemad** – Tiia Randma

Oskuste ja kutsesüsteemi OsKuS arendused

Tiia Randma
Kutsekoja juhatuse liige

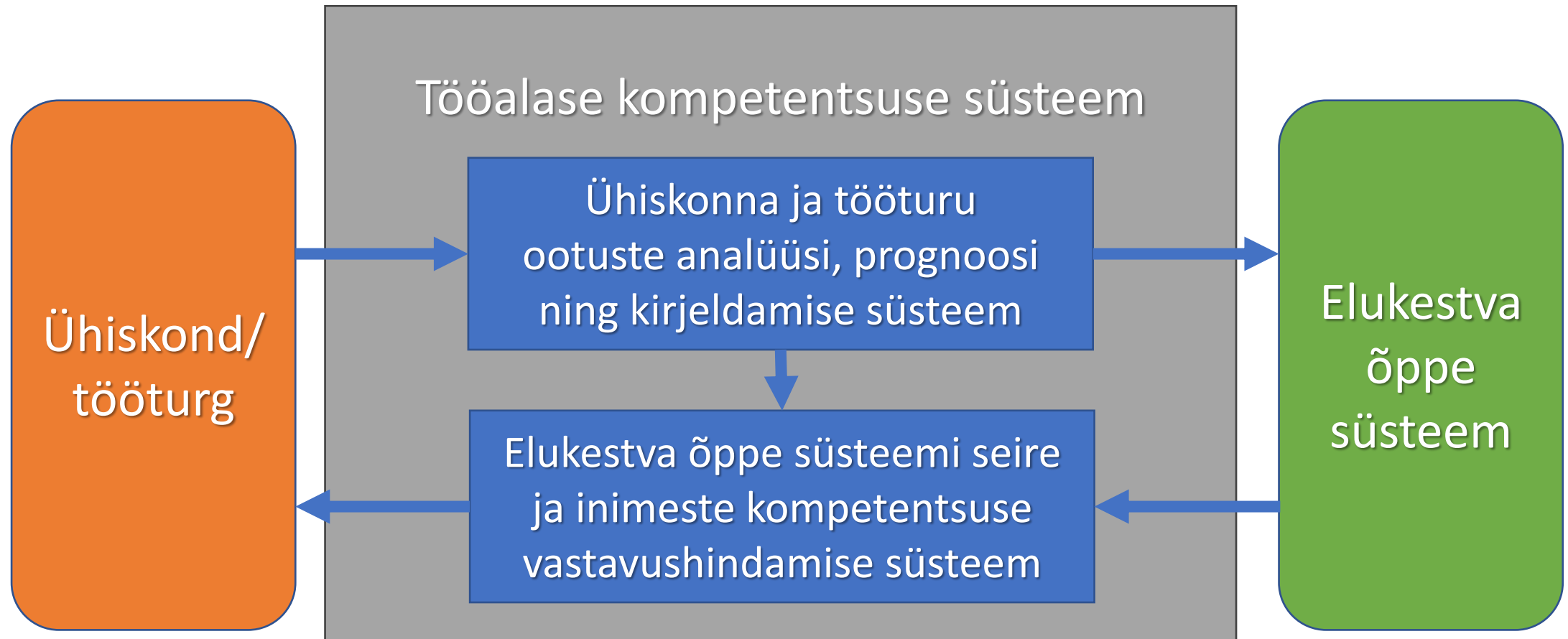
ESF projekti „Kutsesüsteemi reform“ tegevused 2022-2029

Teostaja: Kutsekoda

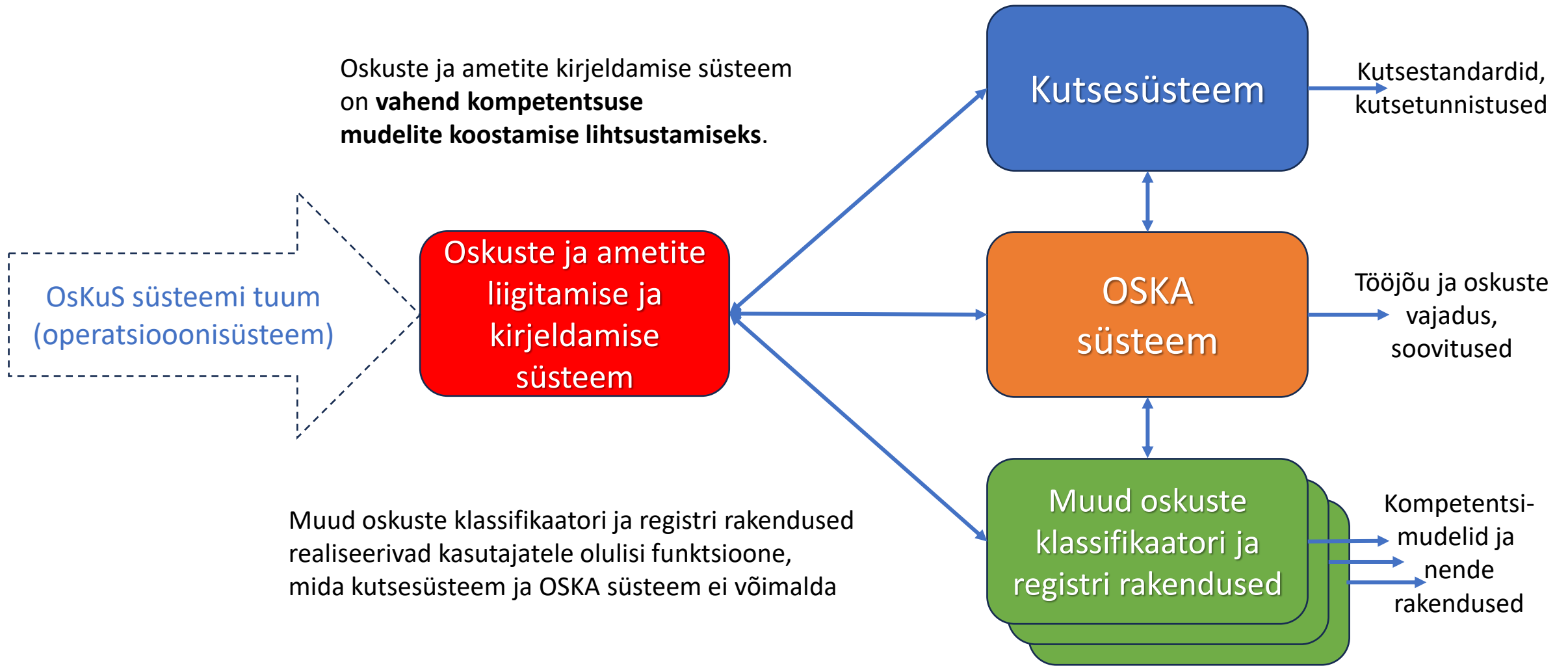
Partner: Haridus- ja Teadusministeerium

- **Tervikliku oskuste ja kutsete süsteemi OsKuS loomine**
 - OSKA
 - kutsesüsteemi uuendused
 - oskuste kirjeldamine, oskusprofiilide koostamine
 - oskuste ja kutsete hindamiseks ja tunnustamiseks tugiprotsesside välja töötamine ja rakendamine
 - õigusraamistiku uuendamine
 - partnerite informeerimine ja koolitamine
 - OsKuS digiarendused

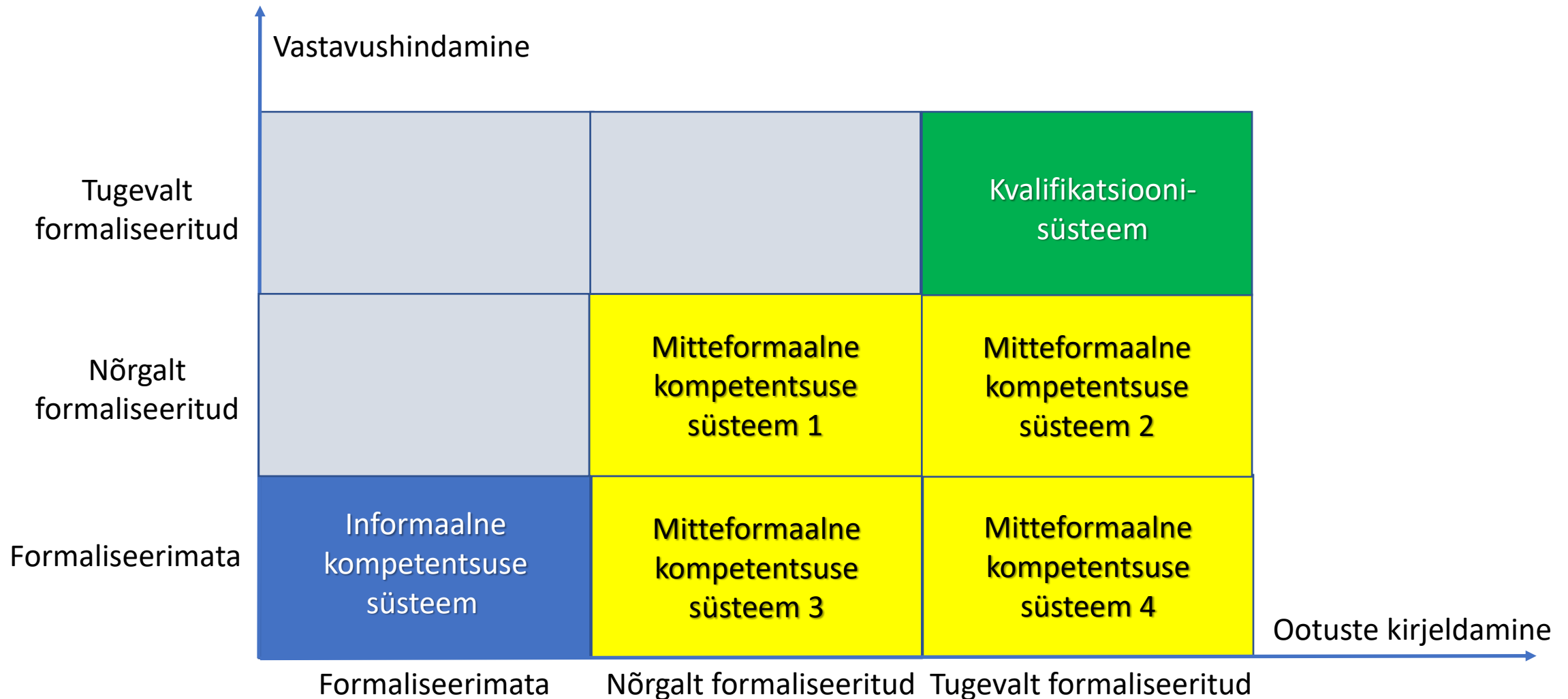
Inimeste tööalase kompetentsuse toetamise süsteem OsKuS kui liides

Inimeste tööalase kompetentsuse toetamise süsteem OsKuS

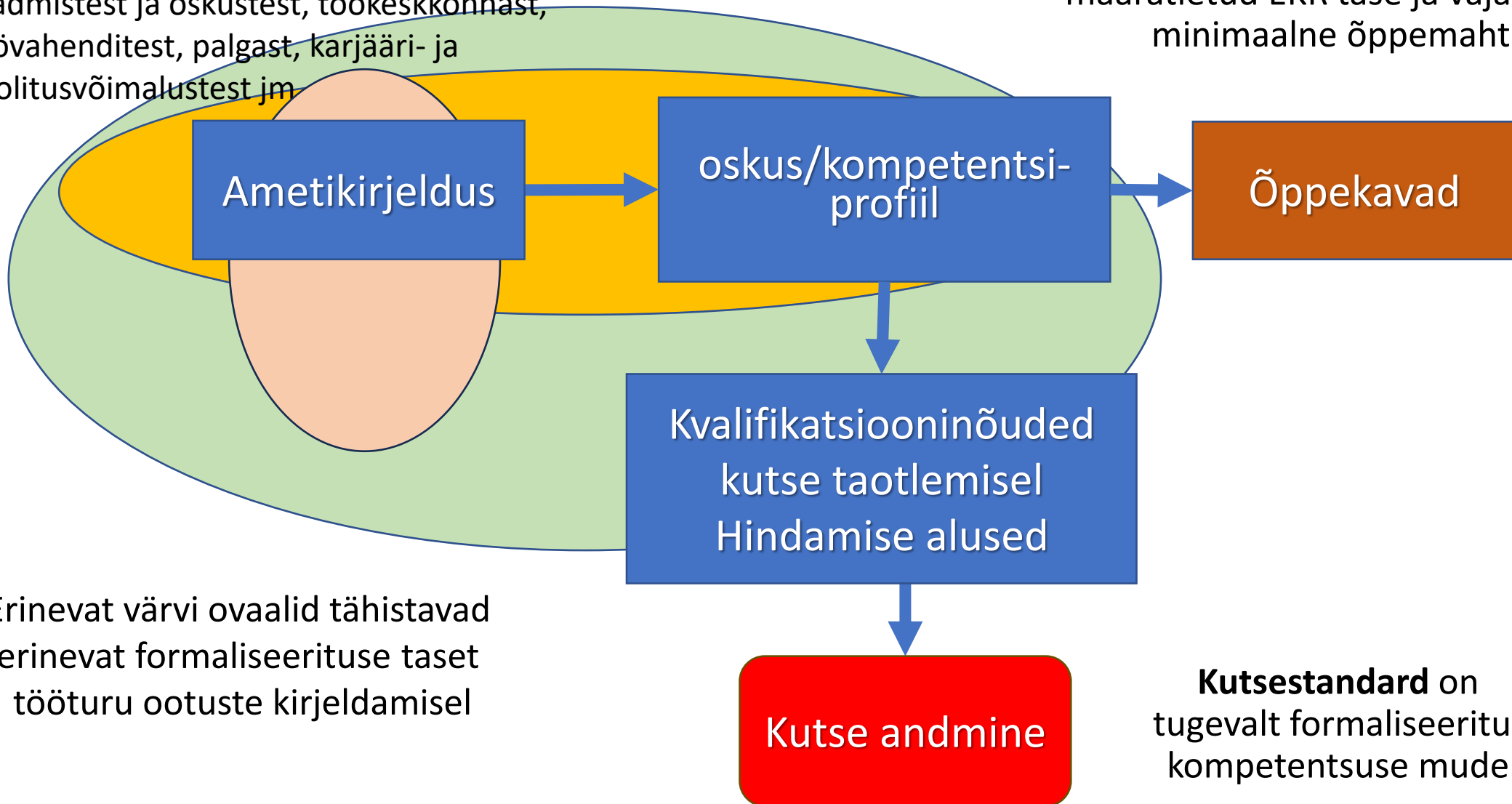
Tänane kutsesüsteem kompetentsuse süsteemide ruumis

Tööturu ootuste kirjeldamine tulevikus

Ametikirjeldus annab ülevaate vajalikest teadmistest ja oskustest, töökeskkonnast, töövahenditest, palgast, karjääri- ja koolitusvõimalustest jm.

Oskus/kompetentsiprofiilis on määratletud EKR tase ja vajadusel minimaalne õppemaht

Erinevat värvi ovaalid tähistavad erinevat formaliseerituse taset tööturu ootuste kirjeldamisel

Kutsestandard on tugevalt formaliseeritud kompetentsuse mudel

Uuenduste ajakava

Haridus- ja Teadusministeerium töötab välja õiguslikku raamistikku

Kutsesüsteemi analüüs –
sisend õigusraamistiku muutmisele
(Levellabi jt uuringud, kaasamise seminarid)

Kutseseaduse/Oskuste seaduse VTK, uus seadus
Ameti-, oskus/kompetentsiprofiilide piloodid
Uute protseduuride, sh hindamiste pilootimine

Järk-järguline rakendumine
ja üleminek
Teavitus, kommunikatsioon

2023

2024

2025

2026 -2029

Kutsekoda arendab praktilisi rakendusi, nt hetkel töötab välja oskuste ja ametite infosüsteemi

Oskuste registri (OR) loomine. OR infosüsteemi 1. etapp

OR teenuste ja analüüsi e-keskkond

Kutseregistris töömaailma kutse taotlejatele
taotlus- ja halduse e-keskkonna arendamine

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Eesti oskuste ja ametite infosüsteem

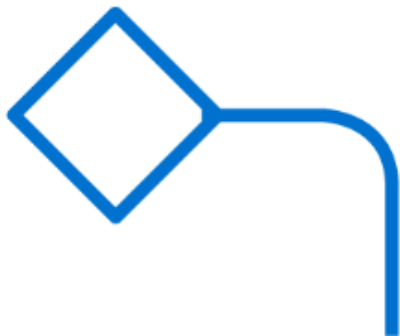
Ave Ungro,
infosüsteemi arendusjuht

Milleks Eestile oskuste ja ametite kirjeldused?

- Defineerimine – *mida me mingi sõnaühendi all mõistame?*
- Analüüsi ja võrdluse võimaldamine
- Oskuste klassifikaator on meile kohustuslik!

Peida menüü

Leia oskus...

- › Mõtlemisoskused
- › Enesejuhtimisoskused
- › Lävimoskused
- › Juhtimisoskused
- › Haldamisoskused
- › Ohutuse ja turvalisuse tagamine
- › Turustamisoskused
- › Hindamis- ja uurimisoskused
- ▼ Õpetamis- ja juhendamisoskused
 - › Nõustamine
 - › Koolitus- või õppemeetodite valimine ja rakendamine
 - › Õppetöö läbiviimine
 - › Juhendamisoskus
 - › Konsulterimine
 - › Treeningute juhendamine
- › Loovoskused
- › Tervise ja heaoluga seotud oskused
- › Looma- ja taimekasvatuse oskused
- › Tehnilised oskused
- › Töötlemisoskused
- › Valmistamisoskused
- › Ehitustehnilised oskused

🏠 / Oskused /

Õpetamis- ja juhendamisoskused

Märgi oskus

Oskus teisi arendada ja õpetada, kuidas midagi teha. Oskus olla toeks ning leida sobivaid sekkumisviise, et probleem lahendada

Alamoskused

Nõustamine

Koolitus- või õppemeetodite valimine ja rakendamine

Õppetöö läbiviimine

Juhendamisoskus

Konsulterimine

Treeningute juhendamine

Ametid selle oskusega

Koolipsühholoog
Haridus ja teadus

Kooliraamatukoguhoidja
Kultuur ja loometegevus

Raamatukoguhoidja
Kultuur ja loometegevus

Viipekeeletõlk
Haridus ja kultuur

Lisainfo

- Kood: 9.

Uuendatud: 1.2.2024

Ametikirjeldused liiguvad haridusportaalist oskuste infosüsteemi

Avaleht > Ametialad ja ametid > Baarmen

AMETIALAD JA AMETID

Baarmen

Baarmen valmistab, serveerib ja müüb jooke ning nõustab kliente nende valikul. Baarmen pakub külalistajale jookide valmistamisega elamust.

Baarmen tellib, võtab vastu, ladustab ja inventeerib ka kaup ja vahendeid. Ta võib samuti vastutada kaupade sortimendi eest. Baarmen on klienditeenindaja, kellelt oodatakse külalislahkust, avatust, sõbralikkust, suhtlemis- ja väljendusoskust. Toitlustuses töötab ta enamasti baarmeni, barista või vahetusevanemana.

Toitlustuses töötab pea 1900 baarmeni, tulevikus jääb töökohtade arv samaks. Kutse- või kõrgkoolis baarmeniks õppida ei saa.

Baarmenina töötamiseks on vajalik väljaõpe töökojal või osalemine erialastel koolitustel.

Tulevikus olulised teadmised ja oskused

- Külalislahke teenindamise oskus
- Teadmised joogitrendidest
- Valdonna tehnoloogiliste lahenduste kasutamise oskus
- Suhtlemis- ja eneseväljendusoskus
- Võõrkeelte oskus

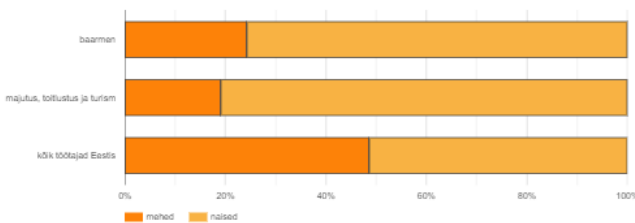
Info põhineb [OSKA majutuse, toitlustuse ja turismi tööjõu ja oskuste uuringul](#), kus prognoositi valdkonna hõivet kuni aastani 2025.

Olulised IKT-oskused

Ametialal töötavad inimesed soo, vanuse ja haridustaseme järgi

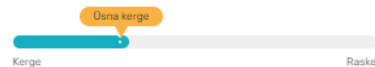
Näitaja
Sugu

Ametiala
Baarmen, Majutus, toitlustus ja turism, Kõik töötajad...

Konkurents tööturul

Kui raske on leida sellel ametialal tööd järgmisel 5-10 aastal?

Faktid

Töötajate arv: 1900

Töökohtade arvu muutus:

→ Jääb samaks

Töökohtade ja lõpetajate arvu võrdlus:

○ Eestis kutse- või kõrgkoolides eriala õppida ei saa

Tasub teada

- Võimalus pakkuda kliendile elamust
- Töö sageli õhtusel ja öisel ajal
- Palk alla Eesti keskmise

Ametid

Baarmen

Barista

Vahetusevanem

Valdkonnad

Peida menüü

Leia amet...

Kõik tegevusalad

- Eripedagoog
 - Logopeed
 - Advokaat
 - Ehituse tööjuht
 - Kinnisvaramaakler
 - Kinnisvara hindaja
 - Kinnisvarahaldur
 - Tegevusterapeut
 - Ajakirjanik
 - Aktiivtegevuste instruktor
 - Andmesisestaja
 - ✓ **Baarmen**
 - Meister-baarmen
- [Näita veel \(180\)](#)

Ametid /

Baarmen

Amet pakub huvi ⓘ

Baarmeni töök on klientide teenindamine baariletist ja lauas. Baarmen valmistab, serveerib ja müüb jooke ning nõustab kliente nende valikul. Baarmen pakub külalistajale jookide valmistamisega elamust. Baarmen töötab toitlustus- ja meelelahutusteenust pakkuvas ettevõttes. Ta on klienditeenindaja, kellelt oodatakse külalislahkust, avatust, sõbralikkust, suhtlemis- ja väljendusoskust. Baarmen korraldab iseseisvalt oma tööd ja töötab meeskonnas, on teenindusvalmis, suhtleb klientidega sõbralikult ja lähtuvalt heast tavast, nõustab kliente, võtab vastu ja täidab tellimused, arveldab klientidega, hoiab baari korras ning vastutab laoseisu eest. Oma töös lähtub baarmen klientide vajadustest ja soovidest ning ettevõtte korrast.

NÕUDLUS TÖÖTURUL

Keskmine

TÖÖKOHTADE ARVU MUUTUS

Suur kasv

TÖÖKOHAD JA LÕPETAJAD

Eestis kutse- või kõrgkoolides eriala õppida ei saa

TÖÖTAJATE ARV

1500

PALK

1380 €

HARIDUSTASE

Erialane koolitus või ettevalmistus, Väljaõpe töökojal

HEA TEADA

✓ Töö sageli õhtusel ja öisel ajal

Mis läheb paremaks?

- Ametite info ühtlustatud ja täiendatud koostöös Töötukassaga
- Ametis töötamiseks vajalikud oskused esitatud põhjalikult oskuste registri alusel

4 Mõttlemisoskused

Kollegide teavitamine probleemist | Probleemide lahendamine | Teadmiste ja oskuste arendamine

[Näita veel \(1\)](#)

15 Enesejuhtimisoskused

Mitmekesisuse austamine | Kutse-eeetika järgimine | Keskkonnahoidlik käitumine

[Näita veel \(12\)](#)

20 Lävimoskused

Suhete loomine ja hoidmine | Sobiva õhkkonna loomine | Suhtlemisoskus

[Näita veel \(17\)](#)

7 Haldamisoskused

Arve koostamine | Saatedokumentide kontrollimine | Inventeerimine

[Näita veel \(4\)](#)

8 Ostu-, müügi- ja turundusoskused

Kliendikogemuse juhtimine | Aktiivne müümine | Kassa pidamine

[Näita veel \(5\)](#)

2 Hindamis- ja uurimisoskused

Mahu mõõtmine | Koolitusvajaduse hindamine

2 Õpetamis- ja juhendamisoskused

Praktikandi juhendamine | Juhendamisoskus

Andmebaaside abil saab
oskusprofiili
tegijale soovitada sobilikke
ameteid

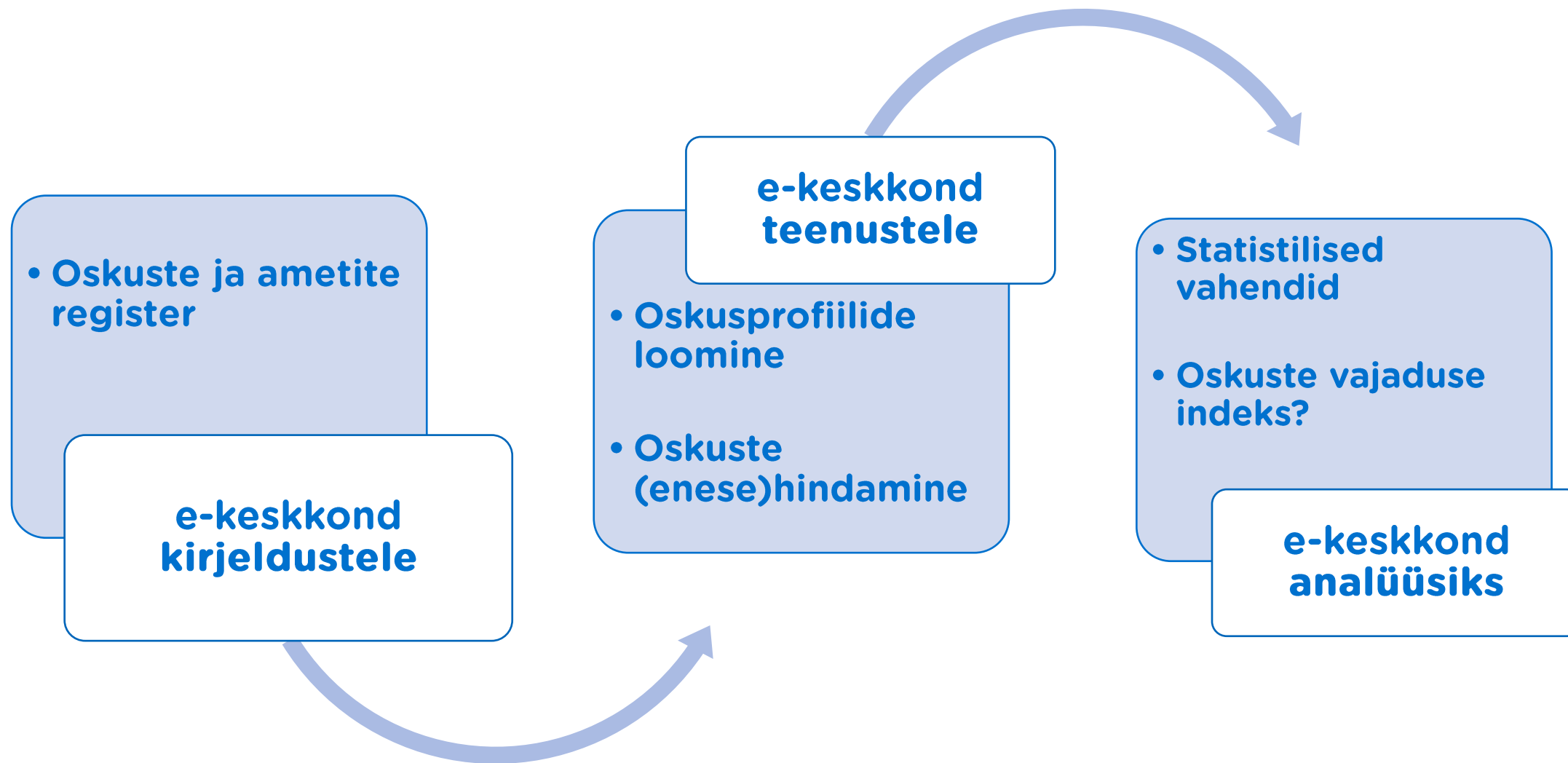
Soovitatud ametid

	distance	name
0	1.3917	Kultuurikorraldaja
1	1.4475	Haridusasutuse juht
2	1.4476	Hingehoidja
3	1.4533	Koolipsühholoog
4	1.4642	Karjäärispetsialist
5	1.5025	Perelepitaja
6	1.5116	Konsulent
7	1.5194	Personalijuht
8	1.5328	Kliiniline psühholoog
9	1.5612	Piloot

Soovitatud oskused

```
▼ [  
  0 : "Loovmõtlemine"  
  1 : "Loogiline mõtlemine"  
  2 : "Lahendustele orienteeritud käitumine"  
  3 : "Andmete tõlgendamine"  
  4 : "Andmete kogumine"  
]
```

Oskuste infosüsteemi arendusetapid

OSKA rahvusvaheline konverents, 19-20. september 2024

Peateema: „Elukestva õppe paradoksid“ – *kas võidab see, kel on kõige rohkem oskusi?*

1. päev – oskuste juhtimise paradoksid
2. päev – (enese)hindamise paradoksid

1. päeva peaesineja: Matt Sigelman, Burning Glass Institute, Ameerika Ühendriigid

[Vt oskuste klassifikaatori
tööversiooni ja registreeri end
eksperdiks siin:
https://www.kutsekoda.ee/oskus
ed-2/](https://www.kutsekoda.ee/oskused-2/)

[Kontakt:
ave.ungro@kutsekoda.ee](mailto:ave.ungro@kutsekoda.ee)

Kutsesüsteem

Maris Saarsalu
Kutsesüsteemi suunajuht

Kutsesüsteem 2023

- Toimus 28 kutsenõukogu korralist koosolekut, 26 kirjalikku koosolekut
- Kinnitati 277 kutsestandardit
- Viidi läbi 46 kutse andja avalikku konkurssi
- Anti 13271 kutsetunnistust, 998 osakutsetunnistust ja 2196 koolilõpudokumendile kantud kutset ja osakutset
- Hinnati 12 kutse andja kutseõppe tasemeõppe kutseeksami kvaliteeti
- Tehti 1 haldusjärelevalve järelhindamine
- Viidi läbi infotunde ja koolitusi kutse andjatele
- Kutsuti ellu kutse andjate mõttekoda
- Nõustati kutse andjaid õiguspärase kutse andmise tagamiseks
- Nõustati kutse taotlejaid nende õiguste kaitsel

Foto: Arboristi kutseksam

KNs tõusetunud teemad

- Kutse tähtajatus
- Kutseeksami tasu piirmäärad
- Mõisted kompetents vrs pädevus
- Isikuandmete kaitse
- Tehisaru ja Kutseksam
- E-koolituste tõendamine

Foto: Teede-ehitaja kutseksam

Kutsesüsteem 2024

- Kutsesstandardid - kvaliteedi ühtlustamine ja roheoskused, uued standardid
- Kutse andjate konkursid - 26
- Kutseeksamite vaatlus – lisandub töömaailm
- Kutse andjate kutse andmise õiguspärasuste toetamine – videoklipid, dokumentide põhjad, juhendmaterjalid, koolitused, mõttekoda
- Kutseoskuste hindamise toetamine – kutse andjate koolitamine, videoklipid
- OsKuS süsteemi arenduses aktiivselt kaasa rääkimine

Foto: Koorijuhi kutseksam

2024. a esimeses pooles avaldame

- OSKA arvestusala ja ärinõustamise valdkonna uuring
- Madala rakendumisega erialad kutseõppes ja selle põhjused
- Logistika valdkonna uuring
- Perearstiabi uuring
- Transpordi valdkonna uuring

Uuemad ▾

 <p>Arvestusala ja ärinõustamine 2024</p>	 <p>Masina-, metalli- ja elektroonikatööstus; mootorsõidukite hooldus ja remont 2023</p>	 <p>OSKA üldprognoos 2022-2031 2023</p>	 <p>Põllumajandus ja toiduainetööstus 2023</p>
 <p>Metsandus ja puidutööstus 2023</p>	 <p>Tööelu üldoskuste klassifikatsioon ja tulevikuvajadus 2022</p>	 <p>Sotsiaaltöö 2022</p>	 <p>Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia 2022</p>

OSKA uuringute veebileht on uuenenud: uuringud.oska.kutsekoda.ee

OSKA töölaual 2024

- Ehituse valdkonna uuring
- Kinnisvara valdkonna uuring
- Tervishoiu valdkonna hõiveprognosis
- Keemia-, farmaatsia- ja ehitusmaterjalide tööstuse uuring
- Välistöajõu vajaduse uuring
- Taastuvenergia kasutuselevõttuga kaasnev tööajõu vajaduse uuring
- Tehisintellekti rakenduste mõju tööajõu ja oskuste vajadusele

Rahulikku kevadeootust!

